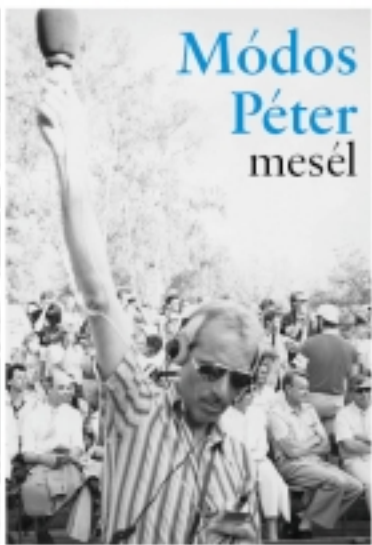

Kabai József

EGYMILLIÓ FONTOS EMLÉK

Módos
Péter
mesél

Kossuth Kiadó

Kabai József

EGYMILLIÓ
FONTOS EMLÉK

Módos Péter mesél

Kossuth Kiadó

TARTALOM

„Nálunk az volt a természetes, hogy híres emberek jöttek vendégségbe” Beszélgetés Módos Anikóval	7
1. „Sej, Rozi, uccu neki, na uccu neki”	15
2. „Sétálnék a hús havon mezítláb a főúton”	23
3. „Ha a dobos megengedné, hogy üssem a dobját”	31
4. „A vadvirág felnő a ház falán”	41
5. „Az est leszáll, vándor. Az utat már ismered”	51
6. „Corvin közben összegyűltek rég a nagyiúk”	57
7. „De ma már kinek kell egy boogie a zongorán?!”	65
8. „Vigyázz, ne ülj rá a gitártokra”	71
9. „Magasba repülni volna jó valakivel”	81
10. „Annyi arc ismerős nappal, s éjszaka”	89
11. „Most örülj, hogy szép a nyár”	95
12. „Az a szombat esti lány ha újra várna rám”	101
13. „Nekem nem kell gyógyszer, adjon valami mást”	113
14. „Nem kell, hát hányszor mondjam, nem kell”	125

15. „Kék az ég és zöld a föld, mily egyszerű az élet”	135
16. „Hallod, már hangolnak a zenészek, rázzák az új figurát”	147
17. „A Vörös Szikra magnó szörnyen nyávogott, de szólt”	155
18. „S gyermekek a dobozban a bácsit keresték”	163
19. „Kislány, add a kezed”	173
20. „Azon múltott, hogy nem volt beszari” Beszélgetés Presser Gáborral	185
21. „Folyton náluk lógtunk és zenét hallgattunk” Beszélgetés Koncz Zsuzsával	189
22. „Az ő érdeme, hogy jó irányba haladt a magyar popzene” Beszélgetés Vágó Istvánnal	199

„NÁLUNK AZ VOLT A TERMÉSZETES, HOGY HÍRES EMBEREK JÖTTEK VENDÉGSÉGBE”

BESZÉLGETÉS MÓDOS ANIKÓVAL

Az ötlet, hogy édesapád visszaemlékezéseit jó lenne írásos formában megőrizni, tőled származik.

2000-ben a Magyar Televízióban elindult a tisztogatás, őt pedig az elsők között nyugdíjazták, és onnantól kezdve egy teljesen más életet kényszerült élni. Lelkileg nagyon megviselte a helyzete, és betegeskedni kezdett. A korábban indult kereskedelmi televíziók, rádiók felkéréseit sajnos visszautasította, mondván, hogy nem látja biztosítva azt a zenei színvonalat, amit ő a királyi tévében megszokott. Aztán az anyuval volt egy ötletünk, hogy a Mammutban nyitunk egy kávézót, ahol igényes zenét lehet majd hallgatni, és minden héten lesz két olyan nap, amikor az apuval lehet ott beszélgetni zenei témákról. De ettől is teljesen elzárkózott.

Nem akarta alább adni az ő elismert és nagyon szeretett munkájánál.

És akkor már inkább semmit. Egyébként kétségtelen, hogy ő olyan pozíciót töltött be a Magyar Televízióban, amelyhez hasonló azóta már nem adatik meg senkinek, nincs az a kereskedelmi tévé, ami olyan széles ismertséget és elismertséget adna, mint amilyen az övé volt.

„A mi generációnknak nagyon bevésődött ez a korszak.”

Nyilván az új életében nehezen tudott mit kezdeni a felszabadult idejével.

Igen, és jött a magas vérnyomás, az ahhoz kapcsolódó társbetegségek, szívproblémák, 2014-ben pedig a stroke, aztán pacemakert és sztentet is kapott. Szerencsére szépen felgyógyult a stroke-ból, de a fizikai hanyatlás mellett elindult a szellemi is. A rövid távú memóriája megsérült, csak a hosszú távú működött jól. Rossz lelkiállapotban teltek a napjai, de észrevettem, hogy amikor vendég érkezik hozzá, akkor javulás áll be a hangulatában. Olyankor szépen fölöltözik, odaül, beszélget, tulajdonképpen jókedvre derül. Innen jött az ötletem, hogy odahívnék valakit, egy állandó, tiszteletbeli vendéget, akit érdekel az ő szakmai múltja, aki szívesen beszélgeti, és ezeket a beszélgetéseket dokumentálnánk. Ezzel két legyet üthetünk egy csapásra, apu kivirul, illetve marad egy írásos anyag utána, a gyerekeimnek, az unokáimnak, a dédunokáimnak. Sokat foglalkoztat engem az a gondolat, hogy nem jó, ha az ember nyom nélkül törlődik a föld színéről. Ha majd az ükunokám kezébe kerül egy ilyen szöveg, jó érzéssel fogja eltölteni, hogy na hát, volt a családban egy ilyen érdekes pasi. Arra is gondoltam, hogy ha ezek a beszélgetések elég érdekesek lesznek, akkor akár ki is léphetünk a családi projekt kereteiből, és a nagyobb nyilvánosság elé kerülhetnek apu sztorijai. Elmondtam először anyunak, aztán apunak, hogy ezt tervezem, és mindketten azt mondták, hogy jó, csináljuk! Anyu segítsége nélkül biztosan nem ment volna, ő volt az, aki akkor is rá tudta venni aput, hogy fogadjon téged, amikor épp nem volt hozzá ereje, kedve.

Amikor először ültem le Péterrel, 2018 februárjában, kicsit félttem, hogy esetleg bizalmatlan lesz, nem tud majd megnyílni egy idegen ember előtt, és én is merev leszek, de némi döcögés után már egészen oldott hangulatban folytattuk, és aztán egyre lazábbakká váltunk mind a ketten.

Apu meg egyre jobban várta a csütörtöki találkozókat, de az anyu is és én is, mert amikor a munkám engedte, akkor én is ott voltam veletek.

Nagyon tetszett Péter előadasmódja, a fanyar humorával többször is megnevettetett, jó volt látni, amikor egyik-másik történetét felidézve egészen belelkesedett. Rengeteg mindenre emlékezett, csak az évszámokkal, adatokkal volt néha bajban, olyankor előhozta az ő mindent tudó füzetek egyikét, és onnan puskázott.

Apu a harminckét éves tévéspályafutásának valamennyi műsoráról készített jegyzeteket időrendben. Évszám, aztán az előadók, alkotók nevei felsorolva.

Ha egy-egy történet mesélése közben elbizonytalanodott, édesanyád sietett a segítségére. Vagy épp te, hiszen a sztorikat te nemcsak kismilliószor hallottad már, hanem részese is voltál azoknak.

Persze, hiszen azokban éltem. Nálunk az volt a természetes állapot, hogy apu tévés kollégái és zenészbartói, tulajdonképpen a híres emberek rendszeresen jártak hozzánk vendégségbe. A gimnáziumban az osztálytársaim ledöbbsentek, amikor ezt megtudták, én meg csak csodálkoztam, hiszen ez nekem magától értetődő volt. A mi generációnknak az a korszak, a tévéműsorok, a pop, a rock nagyon bevéssődött, az osztálytalálkozóinkon a mai napig megkérdezik, hogy mi van apuval. Érdekes, hogy néha olyan sztorikat idéznek föl a többiek, amelyekre én már réges-régen nem emlékszem.

„Az osztálytalálkozóinkon a mai napig megkérdezik, hogy mi van apuval.”

Gondolom, ők anno nem is úgy néztek Péterre, mint egy édesapára, hanem mint a könnyűzenei műsorok emblemikus figurájára, pop- és rocksztárok jó barátjára.

Persze, egyébként ő nagyon fiatal szülőnek számított, harmincnyolc éves volt, amikor én gimibe mentem 1977-ben. Érdekes, én sokszor szégyelltem ezt a státuszt, tehát hogy a Módos Péter lánya vagyok, mert kicsit másképpen kezeltek, mint a többieket. Felmerült bennem a kérdés, hogy például azért kaptam-e ötöst vagy egyest, azért hívtak-e el engem egy buliba, mert az én apám a Módos. Nem arra emlékszem, hogy milyen büszke voltam apura, hanem arra, hogy mit összeszorogtam magam amiatt, hogy a szeretet, a figyelem vagy éppen a bántás nekem szól-e, vagy rajtam keresztül neki.

Azt tudjuk, hogy egy közismert ember gyermeke általában ki van téve az ambivalens helyzeteknek, de hát mit tehettél volna ellene.

Azért apró huncutságokat mégis tettem. Korábban zongorázni tanultam, énekeltem is, a Magyar Rádió Gyermekkórusában végeztem, és a gimi alatt elkezdett komolyan érdekelni a zenei pálya...

Itt közbeszúrnám, hogy az Illés együttes *Mákosrétes* című nótájában te vagy a lallázó kislány.

Jaj, tényleg, bár akkor még csak hatéves voltam. Szóval, amikor a második gimiben megtudtam, hogy a Kormorán együttes énekest keres, jelentkeztem, de álnéven. Fel is vettek, és apu sokáig nem tudott semmiről. Örültem, hogy saját magam miatt kellettem a zenekarnak. A próbákat követően turnéra mentem az együttessel, és egy idő után persze már nem tudtam otthon eltitkolni a dolgot, a zenekarnak is elárultam, hogy mi az igazi nevem.

Mit szóltak?

Baromira örültek.

Világos. Egyenes út a Magyar Televízióba.

Apu azt mondta, hogy hívjam meg a zenekart hozzánk. Eljöttek. Örültem, hogy akkor most majd az apu révén tudok a zenekarnak segíteni. Aztán jött a hideg zuhany. Apu azt mondta a zenekarvezető Koltay Gergelynek, hogy

amíg ő a Magyar Televízióban dolgozik, addig mi oda be nem tehetjük a lábunkat. Mert őt nem vádolhatják meg azzal, hogy a lánya miatt szerepel a Kormorán a műsorában.

Nem merült fel, hogy kiszállsz, és akkor mehet a csapat a tévébe?

Állati rendesek voltak a fiúk, mert kitarítottak mellettem. Azt mondták, maradj, szeretünk, eddig sem voltunk a televízióban, ezután sem leszünk, hát istenem. Dolgoztunk tovább, de egy idő után azt éreztem, hogy nem tarthatom őket ilyen hátrányos helyzetben, és már a közelgő érettségire is gondolnom kellett. Majd megszakadt a szívem, de elköszöntem tőlük. A zenei pályát érintő elképzelésemet idővel feladtam, hiszen nyilván előbb vagy utóbb újra belefutottam volna apuba. Egyébként nagy boldogságomra az egyik lányom, Katus hivatásos zenész lett, a Berklee College of Music nevű felsőoktatási intézményben végzett, teljes ösztöndíjjal és nagyon szép eredménnyel.

A későbbiekben, felnőttkorodban is volt részed megkülönböztetésben a papád személye miatt?

Ha jelentkeztem egy állásra, azonnal megkérdezték, hogy mi közöm van Módos Péterhez. Besokalltam attól, hogy amint elhangzott a válasz, hogy a Módos Péter lánya vagyok, onnantól kezdve én már nem tiszta lappal indultam. Miután elvégeztem a külkerti angol és orosz felsőfokú nyelvvizsgával 1985-ben, munkát kerestem. Nagyon érdekelt a televíziózás, a film és a zene, a Magyar Televízió külkereskedelmi osztálya pedig egy álláshirdetésben munkatársat keresett. Jelentkeztem, a szokásos kérdésre azt feleltem, hogy nem, csak névrokonok vagyunk. Felvettek.

Péter tudta, hogy kollégák lettetek?

Dehogyan tudta! Az én munkahelyem nem a Szabadság téri épületben volt, hanem az Október 6. utcában, így nem is találkozhattunk. Az osztályvezető asszisztense lettem, ami nagyon ígéretesnek tűnt nekem, az osztály ugyanis magyar műsorokat adott el külföldre, külföldi műsorokat vett itthoni sugárzásra. De jó, lehet majd utazni, gondoltam, de aztán kiderült, hogy engem valójában titkárnőnek alkalmaztak. A titkárnőséggel nincs semmi baj, csak én többre vágytam. Közben aztán bevallottam apunak, hogy én már egy éve a tévében dolgozom. Kértem, hogy ne haragudjon, de fontos volt megtudnom, mire

megyek a közbenjárása nélkül. Aztán persze jól jött a segítsége, mert beszélt a főnökömmel, aminek köszönhetően átkerültem a nemzetközi gyártási osztályra, ahol a Magyarországon forgató külföldi tévéstábok munkáját koordinálták, segítették. Ott már gyártásvezetőként dolgozhattam, amit nagyon szerettem.

Aztán pár évtized múlva fordult a kocka: „Módos lánya” ha nem is a nevével, de egy ötletével helyzetbe hozta az édesapját, így most a Magyar Televízió egykor közismert zenei szerkesztőjének visszaemlékezéseit olvashatják az emberek.

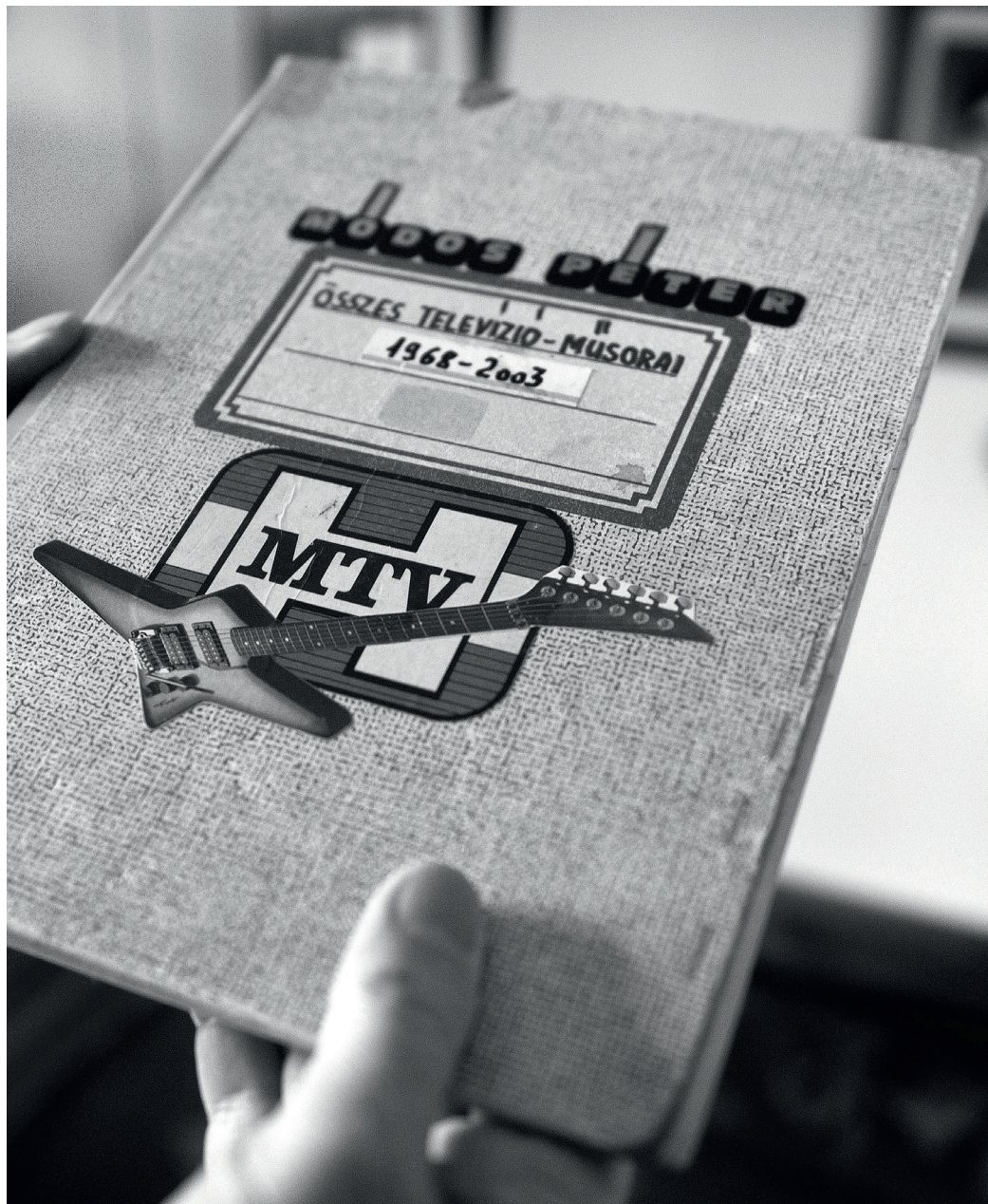
Amikor megérett bennem az elhatározás a könyvvel kapcsolatban, nyilván nem ezt tettem mérlegre. Nem könnyű aput idősnek, elesettnek látni. Ezekről a beszélgetésektől azt reméltem, hogy a nosztalgiázás visszahozza mindkettőnk fiatalkorát, és ebből ő is, én is profitálhatunk. A hab a tortán persze az lenne, ha azok is hasonlóképpen éreznének, akik majd elolvassák a könyvet.

(2020. január)

Amikor előzetesen egyeztettünk Péterrel a beszélgetéseink tartalmát illetően, egyetértettünk abban, hogy egy-egy interjú valamilyen témához – tévéműsorhoz, zenészhez, korszakhoz – kapcsolódjon. Persze kőbe azért nem véstük a dolgot, hiszen ha Péter hangulata és kedve úgy tartja, beszélhet bármi másról is, ami eszébe jut, végül is a korok és a témák közt csapongó társalgást senki nem tiltja nekünk. Amikor először látogattam el hozzájuk – feleségével, Verával a második kerület egyik csendes, lomboktól körülölelt társasházában élnek –, egyből megmutatott néhány, a lakásukat díszítő Beatles-relikviát, mert nála a legendás zenekar az abszolút kedvenc, így aztán nem lepődtem meg, hogy a liverpooliak a beszélgetéseink során szinte állandó szereplőkké váltak.

„Fontos volt megtudnom, hogy mire megyek a segítsége nélkül.”

„Ne látogatóba gyere a Szabadság térre, hanem dolgozni!”
(Fotó: Pataky Zsolt)

1.

„SEJ, ROZI, UCCU NEKI, NA UCCU NEKI”

Péter, kezdjük a közepén! Hogyan kezdődött a tévéspályafutásod?

1968-ban „finomították” a Magyar Televízió Művészeti Főosztályát, vagyis létrejött egy Zenei és egy Szórakoztató Főosztály, a zeneiben különvált a könnyű- és a komolyzene, és a könnyűzenei rovathoz szerkesztőt kerestek. A könnyűzenéhez tartozott a népzene, a népies műzene is. Az átalakítást követően két-három hónap múlva a szomszédom, Vecsernyés János invitált oda, aki a komolyzenei rovat vezetőhelyettesként dolgozott az intézményben.

Miért éppen rád gondolt?

Pont annyira szerettem a zenét hangosan hallgatni, amennyire ő. Közvetlen szomszédom volt, csak nála Wagner bömbölt, nálam meg a Beatles. A közös falunk ezt nem nagyon tűrte.

Egyszerre szólt a kettő?

Úgy ritkábban. Vagy nála, vagy nálam dübörgött ezerrel. Az ötödik emeleten laktunk a nejemmel és a lányommal, de lent, az Üllői úton is lehetett hallani, olyan hangerőre tekertem fel az *A Hard Day's Night*-ot. Egyszer jön át a Vecsernyés, hogy te, Péter, nem akarsz bejönni a tévébe? Nagyon szívesen bemennék, de nem tudom, hol van, feleltem. Aszongya, a Szabadság téren van, de ne látogatóba gyere, hanem dolgozni! Ja, dolgozni... És az jó, kérdeztem. Igen, felelte, én már nyolc éve ott vagyok.

Jó, jó, de miből gondolta, hogy te szerkesztő lehetnél?

Tudta, hogy zenét tanultam, zongoráztam, hogy a zenetörténetben otthon vagyok, és a Budapesti Ifjúsági Könnyűzenei Klub révén közöm van a beatzenéhez.

Várj csak, hogy is volt ez a klub?

A KISZ Budapesti Bizottságának keretében hozták létre a hatvanas évek közepe táján. Az elnöknek Bergendy Istvánt választották, akinek már eleve nagy tekintélye volt. A három alelnök: Illés Lajos, Zorán, valamint szerénységem. Egyedül én nem voltam aktív zenész, de kellett egy ilyen is. A feladatom szerint feltörekvő, tehetséges amatőr zenekaroknak és énekeseknek kellett koncerteket szerveznem, nyilvános szerepléseket biztosítanom.

„Amikor először mentem be a tévé székházába, azt se tudtam, merről fúj a szél.”
(Fotó: Pataky Zsolt)

Kellemes munka lehetett egy huszonéves srácnak, aki éjjel-nappal beatzenét hallgatott.

Nagyon szerettem csinálni. Szóval, a Vecsernyés megemlítette a Zenei Főosztályon, hogy tud valakit, aki a modernebb könnyűzenét kedveli. Ennyi. És azt mondta nekem, hogy ha a tévéhez megyek dolgozni, ott majd lesz részem bőven a beatben, és akkor legalább nem fog nap mint nap bömbölni a Beatles nálam, és végre élvezheti a csendet.

Világos. Mit szóltál az ajánlathoz?

Hányan dolgoznak ott, kérdeztem a Vecsernyést. Azt hittem, hogy, mit tudom én, egy csomó embert fog majd mondani. Hát ott dolgozott Bánki László, a könnyűzenei rovat vezetője, Tóth Erika, ő egy ismertebb név volt ugye, illetve egy idősebb hölgy, a Fodorné, aki a külföldi tévéktől, a BBC-től, amerikai televízióktól vásárolt könnyűzenei felvételeket. A tévé egy sugárzásra és egy ismétlésre vette meg a jogokat. A rovathoz tartozott még a népzenei szerkesztőség is, Lengyelfi Miklós vezetésével, aki rádiósból lett tévés. Így nézett ki a könnyűzenei rovat, és én érkeztem ide 1968 késő tavaszán negyedik szerkesztőnek.

Te úgyszólván az utcáról kerültél a tévéhez. És a többiek?

Részből a Magyar Rádiótól jöttek át, részből a filmgyárból, és akadtak olyanok is, mint én, akinek semmi közöm nem volt a rádiós és filmes szakmához.

Hogyan teltek egy ilyen zöldfülű első hetei, hónapjai?

Tehát a könnyűzenei rovathoz kerültem, mint műsorszerkesztő. Amikor először bementem a Szabadság téri épületbe, azt sem tudtam, hogy merről fúj a szél. Eleinte csak járkáltam, ismerkedtem a stúdiókkal és a munkatársakkal, mint egy idegen, hiszen az is voltam, és gondosan ügyeltem arra, hogy ne tévedjek el az épületben. Ez a felderítés kábé fél évig tartott. Persze közben már ténylegesen dolgoztam is.

Mikor vált biztossá a helyed?

Úgy emlékszem, egy hónap múlva kaptam meg a státuszt. Az első időkben alapfizetés járt csak, egy igen szerény összeg, amiért tanulnom kellett.

Mit éreztél? Menni fog neked ez a munka?

Igen. Egyébként már a tévébe kerülésem előtt is érdekelt a technika. Nagyon sokat fotóztam, ami ugye rokoni, unokatestvéri kapcsolatban van a filmezéssel és a televíziózással. A tévében nagyon sokat filmeztünk akkoriban, és keveset képmagnóztunk, mert a Magyar Televízióknak nem volt engedélye mágneses kép- és hangrögzítésre. Ez magyarról magyarra fordítva azt jelentette, hogy nekünk nem volt hivatalosan, csak illegálisan képmagnónk.

Miért nem volt a tévének engedélye?

Mert a képmagnó embargós cikknek számított. Szóval, mindenekelőtt ismerkedtem a technikával, jártam a forgatásokra, figyeltem, hogyan dolgozik az operatőr, a rendező, a hangmérnök. Nagyon gyorsan tanultam, és 1968 szeptemberében már elkészíthettem első műsoromat. Itt közbevetném, hogy akkoriban egyetlen csatorna volt, földi sugárzású, majd néhány évvel később elindult az M2-es is, az égi sugárzású. A kettő közötti jelentős különbség abban állt, hogy az M1-es csak Magyarországon működött, az égi sugárzású M2-es meg természetesen nem állt meg a határnál, és a környező, közeli országokban is lehetett fogni. Például Bécsben és Berlinben is.

Aztán elkészítetted az első műsorodat...

Három és fél hónapja dolgoztam a tévénél, amikor az ölembe hullott a lehetőség. Az 1+2 című műsor havonta jelentkező sorozata volt Tóth Erika kolléganőmnek, aki pár hónappal korábban került a tévéhez, mint én. Mit is mondhatnék róla, huszonéves, nagyon szép nő volt, kitűnő munkaerő, és imádta az Illést, ahogy én is. Ma is nagyszerűen néz ki, a hetvenes éveiben jár. Erika műsorának minden egyes felvételén ott sertepertéltem és szemmel-füllel figyeltem, és az agyamba véstem mindent a legapróbb részletekig. Minden alkalommal egy zenekart és két szólistát mutattak be. Aztán Erika beteg lett, kórházba került, és átadta nekem a műsorát szerkeszteni, ezt az egy részt. A Budapesti Ifjúsági Könnyűzenei Klubban folytatott tevékenységem kapcsán nagyjából már ismertem a zenészsakmát, és Tolcsvayékat hoztam be, akiket nagyon kedveltem, a két szólista pedig Szánti Judit és Doleviczényi Miklós lett.

Magyar számokat adtak elő, vagy angolszász slágereket?

Magyarokat. Akkoriban a Magyar Televízióban, ahol és amikor csak lehetett, nem nemzetközit, hanem magyar szerzeményeket kellett játszani zenekaroknak is, szólóistáknak is. Műsorvezetőnek Bródy Jánost hívtam el.

Ő akkor, huszonekét évesen ilyesmivel foglalkozott?

Már többször dolgozott stúdióban, és nagyobb rutinnal rendelkezett, mint én. Vele addig még nem volt különösebben kapcsolatom. Bemutatta a művészeket és felkonferálta a nótákat. Negyven perc körüli műsor volt, nagy sikert aratott, Tóth Erikának is tetszett. Szitányi András rendezte, aki ugyanolyan új pasinak számított az idő tájt a televízióban, mint én.

Hogyan készült ez a műsor?

A próbákat követően a 2-es stúdióban vettük föl közönség előtt, úgy ötvenhatvanan lehettek. Egyszerre rögzítettük a képet és hangot, tehát filmre, és azzal szinkronban futó magnószalagra dolgoztunk.

Hogy ment ez akkoriban? Többször is felvettétek?

Csak egyszer. Folyamatosan ment a közönség előtt, koncertszerűen. A zenekart egy alacsonyan elhelyezett mikrofonnal vettük fel, az énekes pedig egy fölülről belógatott mikrofont kapott. Az 1+2 műsorai változóan, vagy élőben, vagy felvételről mentek. Na most az én műsorom élő volt.

Elég komoly drukkk lehetett benned...

Csak annyi, amennyi köll.

A stúdióban ülő nézőkre bíztátok, hogy miként reagálnak a felvétel alatt, vagy létezett már akkoriban az irányított publikum intézménye?

Én olyat soha nem csináltam, hogy befolyásoltam volna a közönséget. Az emberek tudták, hogy mikor kell tapsolni, tehát konferálás előtt és után, majd a nóta végén, ez ilyen automatizmus volt.